

Urad Vlade RS za komuniciranje

Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

Številka: 091 - 48/2016 - 2
Datum: 18. 7. 2016
Zveza: 092 - 174/2016 - 1

Zadeva: **PREDLOG 7566 - 174: Legalizacija prepovedanih drog**

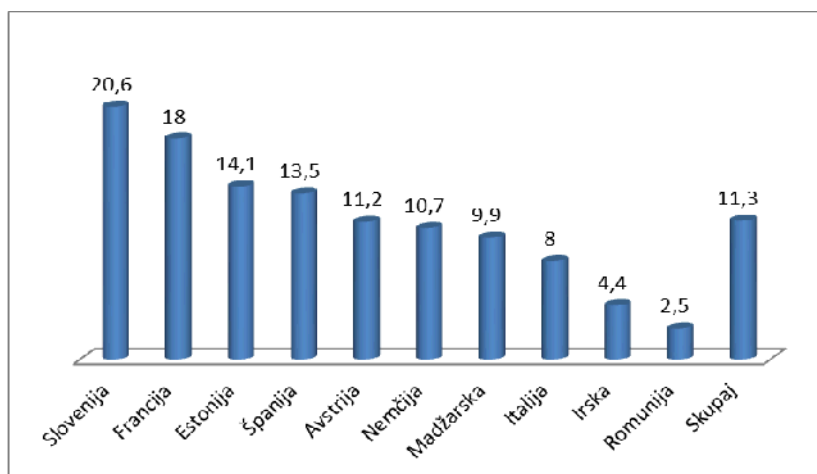
Skladno z vašo pobudo, ki ste jo naslovili na Vlado Republike Slovenije, v kateri predlagate legalizacijo prepovedanih drog, vam v nadaljevanju pošiljamo naš odgovor.

Področje prepovedanih drog v Sloveniji je urejeno skladno s tremi konvencijami Organizacije združenih narodov (v nadaljnjem besedilu: OZN) s tega področja, ki so zavezujoče za vse države članice ter z drugimi mednarodnimi pravnimi akti in z usmeritvami Evropske unije. Vse narkotične in psihotropne snovi spadajo po mednarodnih konvencijah OZN med prepovedane droge. Države podpisnice konvencij OZN so se zavezale, da bodo na nacionalni ravni sprejemale ukrepe zoper zlorabo drog in mednarodno tihotapstvo z njimi.

Konvencije OZN posameznim državam dopuščajo le malo maneverskega prostora pri oblikovanju nacionalnih politik. Kljub temu, pa so na primer na Nizozemskem in v nekaterih drugih državah (Španija, Češka, Portugalska, Slovenija) z interpretacijami konvencij svojo zakonodajo in politiko razvili tako, da se kazensko ne preganja uporabnikov drog, ki posedujejo manjšo količino drog za lastno uporabo. Za bolj liberalno državo na tem področju torej velja tudi Slovenija, ki je že leta 1999 s sprejetjem Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (v nadaljnjem besedilu: ZPPPD) dekriminalizirala uporabo drog. Na podlagi ZPPPD se je de-iure dekriminalizirala posest manjše količine prepovedane droge za enkratno lastno uporabo. Torej je posest manjše količine prepovedanih drog (katerekoli) le prekršek po ZPPPD in Zakonu o prekrških (v nadaljnjem besedilu: ZP-1), za katerega je zagroženo: opomni, opozorilo ali zelo mila denarna kazen oz. globa. Ustavno sodišče je z odločbo U-I-69/06-16 odločilo, da po preteku predhodnega obdobja iz 223. člena ZP-1 za prekršek ni več dovoljeno izrehati zaporne kazni. Zaradi tega je potrebno voditi postopke po določilih ZP-1, kar pomeni, da se praviloma za prekrške vodijo hitri postopki razen v primerih, ko ZP-1 določa drugače. Za prekršek po Zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami je torej dovoljeno izreči samo globo, ne pa tudi zaporne kazni, ki je bila prej alternativno predvidena za te prekrške. Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami za prekršek po tem zakonu predpisuje tudi obligatorni odvzem prepovedane droge.

Poudariti je treba, da je problematika uporabe prepovedanih drog med mladimi že sedaj v Republiki Sloveniji, če jo primerjamo z drugimi državami, precej velika. Številne raziskave, med njimi tudi najprezentativnejša in zadnja, "ESPAD 2011" (http://www.espad.org/Uploads/ESPAD_reports/2011/The_2011_ESPAD_Report_FULL_2012-05-30.pdf), so pokazale, da petnajst in šestnajst letniki v Sloveniji pogosteje uporabljajo droge od njihovih vrstnikov v ostalih državah. Slovenija je bila v omenjeni raziskavi rangirana nad povprečjem pri petih od osmih spremenljivk, pri ostalih treh pa blizu povprečja. Raziskave kažejo, da večja dostopnost drog poveča njihovo uporabo, s tem pa tudi negativne zdravstvene in socialne posledice. Portugalska, ki je v predlogu za legalizacijo drog omenjena kot vzorčna država, ne odstopa pomembno od podatkov za Slovenijo, pri nekaterih epidemioloških kazalcih (raba vseh drog razen konoplje) pa je delež mladih Portugalcev, ki so droge že uporabili, večji od deleža mladih, ki so bili v anketo vključeni v Sloveniji.

Zgornje ugotovitve potrjujejo tudi podatki projekta SEYLE, ki ga je v letih 2014/15 financirala Evropska komisija. Pri izvedbi tega projekta je sodelovalo dvanajst držav članic EU, med njimi tudi Slovenija.

Iz zgornjega grafa je razvidno, da ima Slovenija najvišji odstotek mladih, ki so že kdaj poskusili katero prepovedano drogo (20,6 %). Na podlagi kratke dodatne analize podatkov je bilo ugotovljeno, da gre največji delež uporabe prepovedanih drog na račun uporabe hašiša ali marihuane.

Namreč, 19,0 % naših udeležencev, za katere obstajajo podatki (N je bil pri vprašanju »Ali si kdaj kadil hašiš ali marihuano?« 1140 od celote 1173 mladostnikov), je že kdaj kadilo hašiš ali marihuano, 81,0 % pa ne. Glede na spol je kadilo več fantov (25,5 %) kot deklet (16,4 %).

Ocenjujemo, da so k sorazmerno visokim (glede na druge države) odstotkom pri slovenskih mladostnikih med drugim prispevali razmeroma lahka dostopnost marihuane in hašiša, prevladujoča naklonjena stališča širše javnosti do uporabe teh drog in razvojne poteze mladostnikov.

Poudariti je še treba, da prepovedane droge predstavljajo globalen problem, ki ga je možno reševati le skupaj z drugimi državami, usklajeno in celovito. Te problematike ni možno rešiti z legalizacijo oziroma popolno deregulacijo le v enem delu sveta. Mednarodna skupnost je glede načina reševanja te problematike dokaj neenotna, saj so celo med državami EU precejšnje razlike v politikah in zakonodajah na tem področju. Razprave o smiselnosti, potrebi in o smereh morebitnega oblikovanja novih konsistentnih rešitev na področju drog potekajo v širšem mednarodnem prostoru že nekaj časa, vendar kompleksnost problematike onemogoča hitro oblikovanje koherentnih rešitev.

Primernost oziroma neprimernost predloga za nadaljnjo obravnavo

Po mnenju Ministrstva za zdravje je predlog za legalizacijo drog neprimeren, saj ne navaja natančno, kakšne bi bile konkretne pozitivne ali morebitne negativne posledice le-te.

Morebitna legalizacija drog bi po našem mnenju povečala uporabo drog, saj bi bile verjetno cenejše kot na črnem trgu, v vsakem primeru pa bi bile dostopnejše. Problematika uporabe drog med mladimi je že sedaj v Sloveniji, če jo primerjamo z drugimi državami, precej velika.

Prepovedane droge predstavljajo resen globalen problem, ki ga ni mogoče reševati z legalizacijo le v eni državi. Legalizacija bi bila v nasprotju s tremi konvencijami Organizacije združenih narodov na področju drog in prizadevanji pristojnih ministrstev, ki z izvajanjem zakonodaje preprečujejo ponudbo in povpraševanje po prepovedanih drogah.

Po veljavni slovenski zakonodaji in ratificiranih Konvencijah Združenih narodov ter številnih dokumentih, sprejetih v EU in različnih mednarodnih organizacijah in glede na zdravstveno škodo, ki je lahko posledica uporabe drog, torej legalizacija drog ni sprejemljiva, zato predlog po našem mnenju ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

S spoštovanjem,

Pripravil:

Jože Hren
sekretar

Vesna Kerstin Petrič
Vodja Sektorja za krepitev zdravja in
obvladovanje kroničnih nenalezljivih bolezni